

AC-3238-A-B

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April / May – 2003

Indian Culture : Paper-I

(1) Studies in Indian Iconography (Group - J)

(2) Political History of India from the time of Chandragupta Maurya upto the Death of Harsha (Group - C)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

(1) Studies in Indian Iconography (Group - J)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતમાં મૂર્તિપૂજના ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે નોંધ લખો.

અથવા

૧ ભારતીય મૂર્તિવિધાનમાં જોવા મળતા વિવિધ આસનો અને મુદ્રાઓનું સ્વરૂપ સમજાવો.

૨ સૂર્યનું મૂર્તિવિધાન સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

અથવા

૨ શિવના સૌમ્ય અથવા રૌદ્ર મૂર્તિ સ્વરૂપો વિશે નોંધ લખો.

૩ સપ્તમાતૃકાઓની મૂર્તિઓ વર્ણવો.

અથવા

૩ અષ્ટ દિક્પાલોની મૂર્તિઓ વર્ણવો.

૪ બોધિસત્વની મૂર્તિના પ્રકાર પર નિબંધ લખો.

અથવા

૪ બુદ્ધની મૂર્તિનાં સામાન્ય લક્ષણો નિરૂપો.

૫ ઋષભદેવ, પાર્શ્વનાથ અને મહાવીર સ્વામીનું મૂર્તિવિધાન સમજાવો.

અથવા

૫ જૈન વિદ્યાદેવીઓની મૂર્તિઓ વર્ણવો.

AC-3238-A-B]

1

[Contd...

ENGLISH VERSION

(1) Studies in Indian Iconography (Group-J)

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1 Write a note on the origin and development of Icons in India.

OR

1 Explain the various poses and postures depicted in Indian Images.

2 Narrate with illustration the iconography of Surya.

OR

2 Write a note on the benerolent or furious forms of Shiva.

3 Describe the images of Sapta-Mṛtrikās.

OR

3 Describe the images of eight Dikpals.

4 Write a note on the types of icons of Bodhi Satvas.

OR

4 Discuss the characteristics of the icon of Buddha.

5 Explain the iconography of Rishabdeva Parshvanatha and Mahavir Swami.

OR

5 Describe the iconography of the Jain Vidyadevis.

**(2) Political History of India from the
time of Chandragupta Maurya upto
the Death of Harsha (Group - C)**

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ભારતના પ્રાચીન ઇતિહાસના પુરાવશેષીય અને અભિલેખિત સાધનોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૧ ચંદ્રગુપ્ત મૌર્યની રાજકીય સિદ્ધિઓ નિરૂપો.

૨ કુષાણો કોણ હતા ? કુષાણોની પડતીના કારણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ મહાક્ષત્રપ રુદ્રદામાની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ નિરૂપો.

૩ વલ્લભીના મૈત્રક રાજાઓ વિશે નિબંધ લખો.

અથવા

૩ સમુદ્રગુપ્તની રાજકીય સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૪ ગુપ્તોના રાજ્યવહીવટ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

અથવા

૪ સમ્રાટ હર્ષવર્ધનની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક કારકિર્દી મૂલવો.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકી નોંધ લખો :

(૧) મૌર્ય સામ્રાજ્યની પડતીનાં કારણો

(૨) ભારતીય-યવન રાજાઓ

(૩) કણિષ્ક-૧લો

(૪) પુલકેશી રાજાની રાજકીય સફળતાઓ.

ENGLISH VERSION

(2) Political History of India from the time of Chandragupta Maurya upto the Death of Harsha (Group - C)

Instructions : All questions carry equal marks.

- 1 Review the archaeological and epigraphical sources of the ancient Indian history.

OR

- 1 Narrate the political achievement of Chandragupta Maurya.
- 2 Who were the Kushanas ? Discuss the causes of the decline of the Kushanas.

OR

- 2 Narrate the political and cultural achievements of Māhakshatrapa Rudraman.
- 3 Write an essay on the Maitraka kings of Valabhi.

OR

- 3 Describe the political achievements of Samudragupta.
- 4 Write a detailed note on the administration of the Guptas.

OR

- 4 Estimate the political and cultural achievements of emperor Harshavardhana.
- 5 Write short notes on any **two** of the following :
- (1) The causes of the decline of the Maurya empire
 - (2) Indo-Greek rules
 - (3) Kanishka-I
 - (4) The political successes of Pulakeshin-II.